

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. sausio 3 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Gražinos Davidonienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2021 m. gruodžio 22 d. paduotu ieškovo G. G. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 7 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atleisti arba atidėti žyminio mokesčio likusios dalies sumokėjimą,

n u s t a t ė:

Ieškovas G. G. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. spalio 7 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo ieškinį atsakovui V. J. dėl paskolos ir hipotekos sutarčių pripažinimo negaliojančiomis, restitucijos taikymo ir vykdomųjų įrašų panaikinimo, dalyvaujant tretiesiems asmenims, nepareiškiantiems savarankiškų reikalavimų I. G., A. J., išvadą duodančiai institucijai – Lietuvos bankui. Kasacine tvarka skundžiama nutartimi, be kita ko, paliktas nepakeistas Kauno apygardos teismo 2020 m. lapkričio 12 d. sprendimas atmesti ieškovo ieškinį, kuriuo buvo prašoma: pripažinti negaliojančiomis keturias paskolos ir keturias turto įkeitimo sutartis, sudarytas su atsakovu; panaikinti notarų padarytus vykdomuosius įrašus; taikyti restituciją – įpareigoti ieškovą grąžinti atsakovui sumas pagal sudarytas paskolos sutartis. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųtuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovas kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) apeliacinės instancijos teismas, nukrypdamas nuo kasacinio teismo praktikos, netinkamai taikė ir aiškino Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 1.81 straipsnio nuostatą nurodydamas, jog sutartis gali būti pripažinta prieštaraujančia viešajai tvarkai ir gerai moralei tik tuo atveju, jeigu yra identifiukuotas šios prieštaravimas imperatyvioms įstatymo normoms ([CK](#) 1.80 straipsnis); tokiu būdu visiškai nepagrįstai sutartinai du atskiri bei savarankiški sandorių negaliojimo pagrindai bei esmingai susiaurinta [CK](#) 1.81 straipsnio taikymo galimybė; 2) teismai netinkamai taikė ir aiškino vartojimo sutarties sampratą, nesuteikdami jokios teisinės ir praktinės reikšmės [CK](#) 6.228¹ straipsnio 2 dalies įtvirtintam neigiamam sąvokos apibrėžimui; anot ieškovo, sutarties pripažinimą vartojimo lemia ne vartojimo tikslų nustatymas, o verslo tikslų nenustatymas; 3) teismai ignoravo kasacinio teismo suformuotą reikalavimą sprendžiant dėl sutarties priskyrimo vartojimo sutarčiai aiškintis kiekvienos konkrečios sutarties sudarymo tikslus; 4) teismai, nors ir pripažino visų keturių paskolos sutarčių sudarymą verslo tikslais (*in corpore*), nei vienos paskolos sutarties atžvilgiu nesprendė, ar iš tiesų verslo tikslas yra dominuojantis šeimos poreikių taikymo atžvilgiu; kitaip tariant, teismai, nukrypdami nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos, ignoravo dvigubo naudojimo tikslo taisyklę.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl [CK](#) 1.80 ir 1.81 straipsnių bei 6.228¹ straipsnio 2 dalies normų taikymo nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnyje ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 340 straipsnio](#) 5 dalis) ir nenagrinėtinas ieškovo prašymas atleisti jį nuo žyminio mokesčio likusios dalies sumokėjimo arba atidėti šios dalies sumokėjimą.

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti I. G. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 200 (du šimtus) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. gruodžio 19 d. mokėjimo nurodymu Nr. 2 „Swedbank“ AB banke (mokėjimo užduoties kodas (ID): ZK18933).

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Alė Bukaviniėnė

Gražina Davidonienė

Sigita Rudėnaite